

— **Uj főispánok.** Marosvásárhelyről táviratozzák, hogy a város és Marostordavármegye új főispánját, gróf Lázár Istvánt tegnap délelőtti iktatták be hivatalába. Előbb a vármegyeház, majd a városháza disztermében folyt le az ünnepies közgyűlés. A megyénél Farkas alispán és Fülep Albert, a városnál pedig dr. Bernády György polgármester és dr. Kabdebó Ferenc udvözlötték a főispánt, ki mindkét helyen tartalmas beköszöntőjevei a legjobb benyomást keltette. Délben 600 terítékű disztribúciót adott a főispán, melyen előbb gróf Lázár ő felségére, továbbá Farkas alispán a kormányra, dr. Bernády György gróf Lázár Istvánra mondottak pohárköszöntőt. Ebből előtt az új főispán 27 küldöttség tiszteletét fogadta.

Sárosvármegye új főispánját, báró Ghillány Imrét január 12-én iktatják be ünnepiesen hivatalába. E tárgyban a vármegyei törvényhatóság rendkívüli közgyűlést tartott s az ünnepség részleteit megállapítván, a még szükségesnek látszó intézkedések megtételére Piller Kálmán elnöke alatt végrehajtó-bizottságot küldött ki. Az új főispánhoz január 11-ikén tisztagu küldöttség megy birtokára, Friesre s annak kíséretében vonul be a vármegye székvárosába, Liperjesre.

Királyi kegyelem!

Irta: Dr. Hegedüs József.

E cím alatt a tegnapi számban Balkányi Kálmán igen érdekesen tette fel a kérdést, vajon fegyelmi ügyben gyakorolhat-e a király kegyelmet vagy nem? és fejtegetéseiben oda konkludál, hogy fegyelmi ügyben Ő Felsége kegyelmet nem adhat. Részint tételes törvényeink kifejezett intézkedéseivel, részint a fegyelmi eljárás alapján való elmarasztalás mivoltának kifejtésével igen komolynak látszik a szerző azon konkluziója, hogy fegyelmi ügyben a királyi kegyelem gyakorlása törvénytelen és jogszerűtlen. Azonban ha vonatkozó törvé-

nyeinket egybevetjük, ha a büntetésre vonatkozó azon felfogástól, hogy a mi el nem évül nem büntetés, felszabadítjuk jogászai elménket s itt szerzővel ellentétes álláspontra helyezkedünk: ellentétes lesz a kegyelem fegyelmi ügyben gyakorlásának helyén valósága felől való álláspontunk is. Mert az 1492 LXXXII, 1563 LXIII, 1655 XXVI törvények arról az esetről intézkednek, mikor kegyelmezésnek helye nincs, azt rendelik mely esetekben ne gyakoroljon a király kegyelmet. Az 1715 XLVIII és 1848 III. törvények pedig csakis a királyt a kegyelmi jog gyakorlására általában feljogosítják. Ha tehát e törvények expressis verbis a fegyelmi ügyben kegyelmi tény gyakorlását ki nem zárják, itt a királyi kegyelem tiltva nincs, sőt azzal, hogy általában csak „kegyelemről“ szólnak, a kegyelmezés jog gyakorlásának a legszélesebb körben tér nyílik.

Az 1848 III t. c. pedig a minisztereknek megkegyelmezéséről való kivételes intézkedése szintén azt bizonyítja, hogy a király kegyelmezési jogának megszorításáról törvényeink kifejezetten intézkednek. Tételes törvényeinkből a kegyelmezési jogszabályok tehát úgy értelmezendők, hogy Ő felsége kegyelmet adhat, minden olyan esetben, a hol a kegyelmezést törvényeink ki nem zárják.

Ezzel nincs ellentétben a büntető-törvény 105. és 119. §-a, mert ezek a szakaszok a büntető törvény 1. § által korrespondálnak és így csakis a büntető-törvény könyvében tárgyalt cselekményekre vonatkoznak.

A büntető törvénykönyv a kegyelmi, jogra vonatkozó intézkedései, tekintve hogy e törvény az előző vonatkozó törvényeket hatályon kívül helyezte, azt a helyet foglalja el a kegyelmi jog szabá-

lyozásában. a mit az említett hatályukat vesztett törvények, s így nem igen vetem el a sulykot, ha azt állítom, hogy az 1878. V tc. 105. és 119 §-ai nem magyarázata az 1715 XLVIII és 1848 III tc. nek, hanem csak egyik alkalmazási esete.

Magában a btető törvényben van arra is argumentum. hogy a fegyelmi eljárás alapján való elmarasztalás esetén a kegyelmezést a btető törvényhozással kizárni nem is akarhatta. (L. hivatalvesztés esetei.) „Egy kellő befolyású csirkefogó“ ki ellen btető eljárás alapján mondatott ki a hivatalvesztés, esetleg kegyelmet kap, az pedig a ki ennél szerencsésebb volt és a btető eljárást elene megszüntették s kit csak fegyelmi eljárás alapján ítétek hivatalvesztésre, kegyelemre nem appellálhat; ez türehtetlen visszasság volna. Ha a törvényhozás a kegyelmezést a btető törv. 105. és 119. §-aiban saját területén katekahér azaz úgy akarta volna szabályozni, hogy ezzel a kegyelmezési jog gyakorlását csak a büntető törvénykönyv által büntetendőknek talált cselekményekre büntetésekre és vétségekre,“ kívánta volna korlátozni, e visszasságot megszüntette volna és az ítéletnek hivatalvesztés tekintetében intézkedő részét a kegyelem alól kivette volna. De a hivatalvesztést a kegyelmezés már azért sem érinthetné, ha az nem volna büntetés. Ebből tehát egyszerű következtetés utján eo ipso folyik az is, hogy igenis a hivatalvesztés büntetés.

A miniszterek jogi felelősségét megállapító 1848 III t. szintén ekleltás bizonyíték arra, hogy a „büntetés“-en kívül, „a fegyelmi eljárás alapján való elmarasztalás“ esetében esetleg megkegyelmezhet a király.

A miniszterek jogi felelősségének beállása nagy részben olyan esetekben

A mezitelen ember.

Irta: Gárdonyi Géza.

Történék pedig, Szamariában, hogy egy Maruk nevű embernek a fia a sziklák között játszadozik, és alábotla a szakadékbba, és meghala. Anyja pedig hallván a gyermek kiáltását, utána rohana és szintén elvesze a szakadékbban.

Hallván pedig az apa mi történt, megtérea a mezőről. És látá a két holttestet.

Es megszaggatá a ruháit, s kiálta sirván: — Gonosz az Isten!

Es attól fogva nem dolgozék többé, csak ödöng vala a temetőben és a falun kívül a földeken. És a bubánat rásóté-tüle az ő lelkére.

Lón pedig, hogy egy napon az ut mellett szendereg vala, és sokaság halada el mellette.

Es nemsokára mindenek megállapodának és elcsöndesülésnek. Es emberi szózat hallatszék a domb felől;

— Jertek én hozzám kik fáradtak vagytok és elnehezültek! Én megnyugosztallak benneteket! Öltsetek fel az én igámat! Az én igám édes, és az én terhem könnyű! Tanuljatak tőlem: ime én szelid vagyok és alázatos szívű, — és megtaláljátok lelketek nyugalmát!

Es ismét hallatszék ama szózat:

— Boldogok a szegények! Övék a mennyeknek országa. Boldogok a tisztaszívűek: ők meglátják az Istent. Boldogok, a kik sirnak: ők megvigasztaltatnak.

Akkor az ember fölemelé a fejét.

Es látá a sokaságot a domb körül. És látá a dombon egy fehér-ruhás embert. Csak ez az egy áll vala. A többi ül vala körülötte.

A fehér-ruhás ember pedig ismét szóla:

Egy király kiméne a tenger partjára, hogy ottan sétálna. És a mint sétála, áltálnéze a tengeren, s mondá.

— Amoda távol van egy pusztasziget. Hozzatok dereglyét, és menjünk oda máma,

A szolgák pedig felelék:

— Urunk királyunk, félelmes a tengernek mozgása e tájon. Ember ha átalment ama szigetre, sohasem térhete vissza többé.

A király pedig mondá:

— Az én dereglyém nem sülyedhet el. A mint parancsoltam, cselekedjete.

S átalmenének a tengeren.

Lón pedig, hogy a mint ott járnának, a király két emberre bukkana a

homokban. A két ember pedig mezitelen vala, és mind a kettő mozdulatlan.

A király így szóla az ő kíséretének:

— Bizonyára hajótörésből valók ezek. Nézzétek meg, van-e bennök élet?

Azok pedig mondák:

— Szívők még meleg.

S felköltötték a két embert és kérdezők. kik volnának?

Azok pedig nem tudnak vala felelni, mert elméjük megzavarodott vala a szerencsétlenségben.

A király akkor így szóla:

— Vigyük át őket az országomba. És adjátok át őket a sáfárnak. Mondjátok meg néki, hogy ruházza fel őket illeendően és adjon nekik hajlékot és földet, élelmet és asszony-feleséget, hogy élnének rendesen.

Es úgy cselekvéek.

Lón pedig, hogy esztendőik multán megemlékezék a király ama két emberről és kérdező szolgáit:

— Mint vannak azok az emberek?

A szolgák pedig felelék:

— Immáron megkövéredtek azok és megsaporodtanak.

Es a király ismét kérdező az ő szolgáit:

— Vajjon emlegetnek-e engem az én jószágomért?

fog bekövetkezni, a mikor „büntetésről“ nemesak „fegyelemről“ lehet szó. És ezekben az esetekben is korlátozva van Ő felsége a kegyelmi jog gyakorlásában. Tehát fegyelmi eljárás alapján való marasztalás esetén a királyi kegyelemre törvényes intézkedés is van.

Mindezek pedig azon alapulnak — s itt jelentem ki azt, a miben sem a cikkíróval, sem pedig tanítómestereivel egyet nem értek, — hogy a fegyelmi eljárás alapján való elmarasztalás is büntetés, és nem csak az a büntetés, a mi el nem évül.

Mindezekon felül a kegyelem gyakorlását a fegyelmi eljárás alapján való elmarasztalás esetében mindaz indokolja és megköveteli, a mi a büntetés terén.

Az elévülés eltérő szabályozása egyáltalán nem befolyásolja az itt tárgyalt kérdést. A fegyelmi ügyekben az elévülést annak az osztálynak privilegizált helyzete tiltja. A viszony, a melyben a fegyelmi eljárás alá vethető egyének az állammal szemben vannak, elegendő ok arra, hogy ők külön osztályt képezzenek. és az állam ezen kivételes helyzetben levő hivatalnoki kar részére fegyelmi jogot statnáljon; de nem ok arra, hogy a fegyelmi eljárás alapján való marasztalás a büntetéssel mint valami egészen más szembe állítsassék.

A minek az indoka és hatása teljesen egy a „büntetés“-é, hogy a tettes többé valamint mások azt a rosszat el ne kövessék; — a „fegyelmi“-é hogy a hivatalnok és társai ezentul fedhetetlen viselkedést tanúsítsanak, hogy többé a köznek kárt ne okozzanak, — lényegében sem különböznek egymástól.

Ezekben fejttem ki álláspontomat és jutottam arra a meggyőződésre, hogy a király kegyelmezési jogának gyakorlása fegyelmi ügyekben törvényes és jogosult!

Azok pedig felelnek:

— Nem emlegetnek. Vagy ha emlegetnek, csak mikor szidalmaznak.

— De hát miért szidalmaznak? Avagy vétettem-e nekik?

— Ha nem is vétettél, (felelnek a szolgák), téged szidalmaznak, ha rossz az időjárás, vagy rossz a termés, mert tied az ország.

Akkor a király parancsola a szolgáknak.

— Vegyétek el tőlök mindazt, a mit adtam és mindazt, a mihez adományaim folytán jutottak; és vessétek vissza őket a kopár szigetre, a homokba, a honnan felszedődtek.

S kimenének a szolgák: elvevék tőlök a házat, a földet, a kincseket, az asszonyt és a gyermekeket. Végül pedig levonák ruháikat és visszavivék őket a kopár szigetre, a homokba, a honnan felszedődtek.

Azok pedig keservesen sirnak vala.

És szóla az egyik:

— Gonosz a király! Mert elvette tőlem a családomat, a házamat, a földemet és mindent, a mi szívemnek kedves vala.

A másik pedig felele:

— Igaz, hogy szerencsétlenség történt mivelünk. De gondolj arra, hogy

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa ma délelőtt Kovács József polgármester elnökelete alatt a városháza kistanácstermében a folyó ügyek elintézése végett, tanácsulást tart.

× **Fizetik az adót.** Dacára az exlexnek megindult az adófizetési hajlandóság s a múlt hónap már számottevő eredményt mutat fel. Állami adó fejében 79,043 kor. 67 fillért, pótdobban 23,129 koronát s különféle más adókban több mint négyezer kor. fizettek be.

× **Négy millióval kevesebb adó.** A fővárosi adófépénztár kimutatása szerint a múlt évben összesen 32,656.489 korona 64 fillér adó folyt be, míg 1902-ben az eredmény 36,520.768 korona 81 fillér volt, így tehát 1903-ban 3,864.329 korona 17 fillérrel kevesebb folyt be.

EGYHAZ és ISKOLA.

(Statistika az elemi iskolákról.) Az ország területén levő állami elemi iskolákba való ideai beírásról félhivatalosan a következő adatokat közlik: Az iskolaév elején beiratkozott 308.099 mindennapi és ismétlő iskolai tanuló, tehát 28.074 tanulóval több, mint a múlt évben. A beiratkozott tanulók közül anyanyelvre nézve volt 165.039 magyar (meg 14.485), 51.843 német (meg 4.948), 29.893 oláh (meg 2.646), 39.012 tót (meg 2.460), 2999 szerb (— 246), 4966 horvát (meg 714) 9336 rutén (meg 2.783), 5110 egyéb (vend. olasz, stb.) (meg 284); vallásra nézve volt 158.452 római katolikus (meg 14.514), 28.865 görög katolikus (meg 2.961), 20.208 görög keleti (meg 995) 19.272 ág. evang. (meg 1575), 52.546 ev. ref. (meg 6627), 5365 unitárius (meg 410), 23.354 izraelita (meg 981), 37 egyéb (meg 11), A mindennapi iskola osztályaiba főlvetetett 75.794 az I. (meg 4330) 59.063 a II. (meg 4096), 50.218 a III. (meg 6076), 37.868 a IV. (meg 3657), 19.516 az V. (meg 2277) és 8614 a VI. osztályba (meg 1244); vagyis összesen 251.073 mindennapi tanuló (meg 21.680).

meztelenen kerültünk e földre, és a király adott nekünk mindent. Ő adott ruhát, házat, élelmet, földet és asszonyt, kitől gyermekeink származának. Hogy mindezt visszavevé tőlünk, ennek oka nem az ő gonoszága, hanem a miénk.

A szolgák pedig hallák e beszédeket, és elmondák a királynak.

A király pedig felele:

— Annak az egyik embernek igaz a lelke. Mert valóban csak azt vettem vissza, a mit adtam. De ha tudtam adni egyszer, tudok adni másodszor is. És tudok adni kétszeresen és háromszorosan, és tizszeresen és százszorosan. — Térjete vissza tehát a szigetre, és hozzatok vissza az igazat: helyezzük őt vissza a házába, családjába és jószágába. Amazt a másikat pedig hagyjátok ottan a pusztaságban.

És a szolgák eszerint cselekvének.

Akkor a fehérruhás ember széjjel néze a sokaságon és így szóla:

— A kinek homályos a szeme, nem lát. A kinek homályos a szive, nem ért. Ti azonban ne legyetek vakok, se pedig esztelenek. Lám a magvető is kiviszi a jó gabonát a magtárból, és elszórja a földbe; és nem kesereg azon, hogy a mag elrothad. Mert tudja, hogy új élet fakad abból, és hogy minden megtérül

Az ismétlő iskolába főlvetetett, még pedig a gazdasági ismétlő iskolába 41.918 (meg 3777), az általános ismétlőbe 15.108 (meg 2617), vagyis összesen 57.026 (meg 6394) tanuló.

IRODALOM.

A Petőfi társaság nagygyűlése. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a Petőfi társaság ez évi nagygyűlése tegnap délben az akadémia disztermében óriási közönség részvételével folyt le. Jókai Mór külföldön tartózkodván, a gyűlésen Herczeg Ferenc elnökolt, a ki nagyhatásu megnyitó beszédet mondott, melyet a közönség viharosan megtapsolt. A taps és éljenzés az egész ülés alatt egyre ismétlődött, minden felolvasó zajos sikert aratott. Ábrányi Emil, Kiss József, Szabó Endre versei, Bársony István, Malonyay Dezső, Rákosi Viktor elbeszélései rendkívül tetszetek.

MŰVÉSZET.

Térei Emma hangversenye. Négy évvel ezelőtt egy apró, fiatal leányka tűnt föl a zenede hangversenytermének dobogóján. A Zenede tanára s Debrecen musicalis közönsége már akkor nagyra- hivatottnak tartották azt a bájos leánykát, ki azóta valókra is váltotta a tehetségéhez fűzött reményeket. Térei Emma kisasszonynak, ki vasárnap este a zenedében hangversenyt ad, ma már Budapesten kitűnő hangzásu a neve és a neve és a zeneakadémia vezetősége mely évekig becézgette ezt a talentumot, büszkén, a biztos sikerek tudatában küldte ki Térei Emmát az vidéki hangverseny — körutára. A művész első állomása szülővárosa, Debrecen lesz. Társaságában Alexander Erzsike énekesnő és Anisz Aladár ismert hegedűművész is lejönnek s közreműködnek az est műsorán. Jegyek a hangversenyre 4, 3, 2, és 1 koronáért a László- és Csáthy-cégnél kaphatók.

neki tizszeresen és százszorosan. Vajjon illő-e zugolódunk, amikor a mennyei Atya ugyanezt cselekszi más javainkkal, kiragadván kezünkől és elszórván? Bizony mondom néktek: nem vész el az ő kezében egy magvacská sem, nem-hogy emberi élet!

Maruk pedig hallgatván mindezeket, megrendüle az ő szívében.

És kérdezé a körülötte állókat:

— Ki ez az édesszavu ember?

S azok felelének:

— Nem tudod-e? Ez ama Jézus, kinél nagyobb nem vala a próféták között.

Jézus pedig szóla ismét, kiáltván:

— Ha valaki követni akar engem, vegye fel az ő keresztyét és kövessen engemet!

Akkor Maruk hozzájárula, és térdére hullván előtte, fölemelé felé könyező szeméit:

— Engedd, hogy kövesslek!

— Jézus pedig felele:

— Bizony mondom neked, Maruk már követtél engem, minekelőtte azt mondat volna: „Engedd, hogy kövesslek“. Mert nem az követ engem, a ki árnyékomat lépi, hanem a ki szívébe fogadja az én tanításomat.

A főispán beiktatása.

— jan. 7.

Hajdu vármegye és Debrecen város új főispánjának Domahidy Elemérnek e hónap 11-én tartandó beiktatására nagyban készülődik a két törvényhatóság.

A város tanácsa Kovács József polgármester elnöklete alatt tegnap este 6 órakor tartott újabb bizalmas értekezletet, melyen megjelent a tanács csaknem minden tagja.

Az értekezlet tegnapi tárgya főként a beiktatásra érkező idegen vendégek elszállásolása és fogadása volt.

A beiktatásra eddig számos törvényhatóság és országgyűlési képviselő jelentette be ide érkezését.

Igy jelen lesznek: *Biharmegye* 3, *Szatmármegye* 5 tagu küldöttsége, továbbá *Borsodmegye* küldöttsége, *Lator Sándor* orsz. képviselő, dr. *Nemes Zsigmond* orszgy. képviselő, *Szabolcsvármegye* képviselő, *Feilitzsch Berthold* főispán, gróf *Pongrácz Jenő*, *Borz Béla* és dr. *Kállay Rudolf*, gróf *Károlyi György*, gróf *Haller Imre*, *Marothy Sándor*, *Kürthy Csaba* Zoltán, *Boér Endre*, báró *Solymossy Ödön*, *Madarassy Gyula*, *Kende Zsigmond*, dr. *Kovács Dezső*, *Domahidy Sándor*, *Domahidy Viktor*.

Ezenkívül részvételüket bejelentették az összes közeli vármegyék országgyűlési képviselői közül sokan.

A beiktatás 9 órakor a vármegyeházán, 10 órakor pedig a városházán lesz, mely után a főispán a tisztelgő küldöttségeket fogadja a városházán lévő hivatalos helyiségében.

Dr. *Vargha Elemér* polgármesteri titkárnál eddig a következő testületek jelentették be tisztelgésüket:

1. A gör. kath. egyház.
2. A m. kir. anyakönyvi hivatal, vezeti *Oláh Imre* m. kir. anyakönyvvezető.
3. A kollégium tanári kara, vezeti dr. *Erdős József* akadémiai igazgató.
4. A kereskedelmi társulat és kereskedelmi tanintézet, vezeti *Zádor Lajos*.
5. A m. kir. áll. vasutak üzletvezetősége, vezeti *Tolnay Kornél*.
6. Az izraelita hitközség.
7. A közjegyzői kamara, vezeti *Lestyán Adorján* elnök.
8. A gazdasági tanintézet, vezeti *Kerpely Kálmán*.
9. A gazdasági egyesület, vezeti *Rickl Antal*.
10. Az erdő felügyelőség, vezeti *Pethő Lajos*.
11. Az ipartestület, vezeti *Tóth Kálmán*.

12. Az állami főreáliskola, vezeti *Fazekas Sándor* igazgató, vagy *Géressy Kálmán* főigazgató.

13. A kegyes tanítórend, vezeti *Várady Károly* igazgató.

14. A helyőrség, vezeti *Vogel Pál* ezredes.

15. A dohánygyár, vezeti *Puskás Károly*.

16. A kerületi keresk. és ipar kamara, vezeti *Szabó Kálmán*.

17. A debreceni kerületi betegsegélyező pénztár, vezeti *Berger Jenő*.

A beiktatást megelőzőleg este a *Kaszinóban*, vagy az *Angol királynő* szállóban ismerkedési est, míg a beiktatás napján délben a *Bika* szálló dísztermében 300 terítékű társasbéd lesz.

H I R E K

Naptár. Csütörtök jan. 7. Róm. kath. Rajmund prot. Rajmund görög. orosz. (dec. 25. Zsidó. Thebet 19. Nap kel 7 óra 33 p. nyugszik 4 óra 6 p. Hold kell 8 óra 36 p. este, nyugszik 9 óra 23 p. délelőtt.

Csokouai kör.

Csokonai halálának századik évfordulója. — Pályázat Csokonai életrajzára. A Kazinczy pályázat. — Új bokréta. — Országos Magyar Szövetség. — Biró Lajos Debrecen.

A Csokonai-kör választmánya tegnap nevezetes ülést tartott.

Csokonai halálának századik évfordulója 1905. január 28-án lesz. Komlóssy Arthur indítványára elhatározták, hogy ezt a napot megünnepli a Csokonai-kör. Csokonai életrajzára 1000 koronás pályadíjat tűznek ki.

Csokonai műveiből olesó népies kiadást rendeznek s az emlékünnepe és a pályázat részleteinek megállapítására Géresi Kálmán, Komlóssy Arthur, dr. Tüdős János, Ferency Gyula és dr. Kardos Albert tagokból álló ötös bizottságot küldtek ki. Az életrajz benyújtásának határideje 1904. nov. 1.

Ezután bemutatták a Kazinczy-pályázatra beérkezett 5 pályaművet. A bírálók Dicsőfi József, Nagy Zsigmond és Kardos Albert lesznek.

Új bokréta címen öt fiatal versíró Gyökösi, Baja, Madai, Oláh és Gulyás versgyűjteményt adnak ki. A Csokonai kör, ha a bírálók átnézték a gyűjteményt, kedvező vélemény esetén odaadja a nevét a könyvre.

Az *Országos Magyar Szövetség* a magyarság zömének megmozdulását legelőször Debrecenből várja, még pedig nagyszabású irodalmi estével s azután fiókszövetség megalakításával. A Csokonai kör az irodalmi estét szívesen rendezzi; de a fiók-szövetség megalakítására nem tartja magát illetékesnek.

Biró Lajos a nagy utazó Debrecenbe jön s a debreceni egyetem javára

felolvasást tart. Mivel a tudós férfiú már korábban a Csokonai körnek is ígéretet tett, abban állapodtak meg, hogy a felolvasást az egyetemi bizottság és a Csokonai kör együtt rendezzék az egyetem javára.

*

A Csokonai kör e nevezetes dolgról szívesen vagyunk híradással. Különösen kívánatosnak tartjuk a Csokonai-emlékünnepe rendezését. De már azt nem helyeselhetjük, hogy a költő életrajzára pályázatot hirdetnek. Ha a pályázók 1904. nov. 1-re be is nyújtják a tervezetet, nem bizonyos, hogy a teljes életrajz 1905. jan. 28-ig elkészül. Sőt ez majdnem lehetetlen. Még kevésbé jelenhet meg a könyv az évfordulóra. Ily irodalom történeti mű megírásánál előrelézőbb a megbízás.

Mulatságok.

Itt a farsang! Hat hétig ej-haj annak áll a világ, aki egy keringő dallamára még el tudja felejteni az emberiség minden nyomorúságát.

Erősen készül is mindenki, akicsak számot tesz a táncos jókedv birodalmában.

Készül mindenki, habár nem is egyforma kedvel. Így például a papák készülődése egyáltalában nem viseli magán a jókedv jellegét mert ők sokszor emlegetik a farsangot nem a legbarátságosabb kapcsolatban az összes szentekkel és farsangi váltók aláírása közben erősen áldják magukban azt is, aki a farsangot kitalálta, az ő meggyöttrésükre és kifosztásukra.

A kisaszonyok természetesen másképen gondolkoznak a farsangról és dobogó szívvvel, örömtől repeső arccal fogadják a legújabb hatalmasságot. Nekik csak gyönyörűséget és örömet okoz. Az övék a világ és ők az egyedüli fennhatóságai az összes frakkos alattvalóknak. Ők osztják nekik a kegyeket: a cotillon kitűtetéseket és a boldogító második négyeseket; ők dolgoztatják meg a szerelmes alattvalókat a néha két-három óráig is eltartó szupécárdás izzasztó robotjával és végezetül ők ugratják be a meggondatlan ifjakat a bukétok és mellekrok könnyelmű megrendelésébe.

Oh a leányokra nagy gyönyörűség vár a farsangon át. Nekünk, a legtöbbszörnek bizony megunt robot a tánc, de nekik nagy élvezet. Fiatalok ők is frissek, holott mi (meg- és elvénültek!) többnyire már fáradtak vagyunk és kellenül járunk-kelünk a báltermekben; filozofálván, hogy milyen nagy ostobaság a tánc!

Bezzeg nekik nem az! Élvez a lelkük, a testük s kéjes gyönyörrel siklanak a parketten a zene ringató ütemére odasimulva a férfihoz és odahajtvá fűrtös tejeiket a fekete frakkos urak vállaira, akikről a tánc lázában és hevében felteszik, hogy azok is úgy élvezik magának a táncnak a gyönyörűségét, mint ők.

Azt persze ritkán sejtik (és akik sejtik, azoknak már nem nagy gyönyörűség a bálozás), hogy a fiatal urak ahhoz képest táncolnak, amint információt kapnak előzőleg.

Nagy hozományú kisasszonynyal szenvedélyes belsőséggel táncol a táncosa; befolyásos papa leányával finom és kellemteljes tartással kell táncolnia!

hogy a kisasszonynak emlékében éljen a jó táncos ur — aki előléptetésre vágyik; akit azonban szegénynek tartanak, azzal csak úgy lejárják a táncokat, mint a hogy a kintornák ledarálják a darabokat.

Természetesen, ezzel nem akarom mondani, hogy az idealizmus teljesen kivészett volna becses nemünk táncos foglalkozó egyedeiből.

Vannak boldog ifjak, akik nem törődnek semmivel, csak robotolnak, robotolnak szakadatlanul; lábukat letipornak, uszályokat legázolnak, keresztül-kasul mennek mindenben, mint afféle táncsterembe szabadított, erős gépezetű automaták.

A más rész pedig, a szerelmes legények tábora, az készülődik a vallomásokra. Az első csárdás alatt megkezdik az ostromot, a második négyes alatt rohamot intéz s a szupécárdás alatt győz vagy meghal. S ezek szörnyű előrelátók! Már lefoglalták az imárottak összes táncait, hogy valami jött-ment idegen ne érjen a drága derekukhoz. Ezek bizony hiába hallják emlegetni a százezres leányokat, rájuk se néznek. Csak egynek élnek, csak egy kedvéért imádják a bálokat.

Készülődik mindenki. Folynak a farsangi bevásárlások. Még a férfiaknál is nagy mennyiségű ing, gallér és kézelő tömegek kerülnek a szekrényekbe, nem is szólva a fehér nyakkendőkről és keztyűkről. Jobb így farsang elején beszerezni mindent, mert később eluszik a pénz, de ha meg vannak a keliékek, hát el lehet járni bálozni pénz nélkül is. Mert vacsora közben pezsgőzés, ez a leányos papák gondja, a jegy potya, a kalocsni pedig helyettesíti a fiakkert.

Jó mulatást a farsang boldog és boldogtalan alattvalóinak! . . . Jó mulatást!

* **Tisza István a debreceni választókhoz.** Újév napján a debreceni III. ker. szabadalvúparti választói üdvözlötték Dobiecki Sándor orsz. képviselőt, a mely alkalommal a párt nevében Kerekes Géza és dr. Popper Mór üdvözlő táviratot intéztek gróf Tisza István miniszterelnökhöz. A miniszterelnök köszönő levele a debreceni III. kerület szabadalvúparti választói részére tegnap érkezett meg dr. Popper Mórhoz. A január 5-én kelt levél így szól:

Tisztelt Uram!

Debrecen város III. kerületének szabadalvú partja nevében az újév alkalmából kifejezett szíves jókívánatokat nagyon köszönöm és szívből viszonzom.

Hazafias üdvözléssel:

Tisza s. k.

* **Az állomásfőnök balesete.** Részvétellel vesszük hírét, hogy Boczán Elemér állomásfőnök egy balesetből kifolyólag hosszabb ideig nem távozhatik szobájából. E hét egyik éjjelén Sándor János államtitkár utazott át Debrecenen s az állomásfőnök, ki a fogadtatásnál és vonatindulásnál szolgálatot teljesített, egy vasműbe vágta lábát úgy, hogy komoly sérüléseket szenvedett. Orvosa, dr. Balkányi hosszabb szobafogságot szabott ki Boczának.

* **Téli idő.** Kellemes téli időt élünk, amelynek meg van a maga jellege s a lanyha novemberi és decemberi napokkal szemben bizonyos következetessége is. Egészséges, száraz hideg

járja át az ember testét s künn a jégpályákon is eleven nyüzsgő élet vert tanyát. Ha az egészségügyi statisztikát kezünkbe vesszük, látjuk csak, hogy mennyivel egészségesebb a világ mostanában, mint a természetellenesen megindult téli évszak elején volt s hogy a szegény ember is szívesebben viseli a fűtés gondjának terhét, mint azt a tudatot, hogy neje vagy gyermeke a langyos, de ezer meg ezer miazmát tápláló, időben az ágyához van szegezve. Adja a Gondviselés, hogy az idő az egész esztendőben olyan következetes legyen, amint újévkor volt.

* **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Székely Eduard debreceni akos, végzett joghallgató a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká kinevezte.

* **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában Királyi kegyelem címen cikkelyt hoztunk, melyben egy értelem zavaró sajtóhiba csuszott be. Itt igazítjuk helyre, hogy a cikket Balkányi Kálmán, a Budapesti Hírlap muakatársa írta lapunk számára.

* **A hírlapok és postabélyeg.** Kétségtelen, hogy a hírlapok postai szállítási díja nem áll arányban a lapok nagy olesóságával. A magyar hírlapkiadók szövetsége már foglalkozott a hírlapbélyeg leszállításával, de ezt a kérdést egy ország nem oldhatja meg, mert ez nemzetközi természetű. Ezért olvassuk nagy érdeklődéssel a ma hozzánk érkezett nemzetközi hírlapíró szövetség hivatalos lapjában, hogy a legutóbbi nemzetközi hírlapíró szövetség kiküldöttéi április havában Rómában találkoznak, ahol több napra tervezett tanácskozásnál meg akarnak alapodni a nemzetközi posta-szervezetnek teendő előterjesztésben, melynek szíves fogadtatásáról már eleve is biztosítékot nyertek. A szövetség első sorban is a hírlapok postai szállítási díjának jelentékeny mérsékelését kéri és azt kívánja, hogy a postai hírlapszállítás terén lehetőleg egyöntetű díj állapíttassék meg az összes, a postai egyesület keretébe tartozó államok részére. A postai hírlapbélyegek teljes megszüntetését kívánja, amivel elesnék a bélyegek előállításának költsége és a fölragasztással és bélyegzéssel járó munka. Azt óhajtja továbbá, hogy mellőztessék az előfizetési díjaknak postai utalványon való elküldése, hanem a befizetés a postán történjék és az előfizetett lap a megrendelő postának anyagi lappeldányt szállít, amennyire előfizetés történt. Kéri fogja továbbá az ajánlott lapküldemények szállítási költségének letérítését. Mindez igen fontos újítás és ha már a postai szállítási költség a hírlapolvasás óriási fellenülésére három évtizeden át semmi tekintettel nem volt, most helyes uton halad nemzetközi szövetség, hogy a posta is számot vessen a megváltozott hírlapviszonyokkal.

* **Kettős öngyilkossági kísérlet.** Nagyon megunt lehetett már az élet Veress Eszter cselédeleányra nézve, hogy meg akart válni tőle. Sas-utca 2. szám alatt lakott, ahol öngyilkossági kísérletét elkövette. Kassai Eszter barátja éppen nála időzött akit, mert a halál is szebb párosan — szintén rábeszélte a meghalásra. Szavai úgy látszik hatottak s a két leány nagy mennyiségű zsiros szóda oldatot ivott. A fájdalom okozta nyoszorgásra a háziak is figyelmesek lettek, kik azonnal felismerve a helyzetet, jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan azonnal intézkedtek, hogy az életunt leányok a kórházba kerüljenek. A gyors

és gondos ápolás úgy látszik megmenti őket a rossz, de mégis szép életnek.

* **Az áldomás.** Régi dolog, hogy a magyar áldomást iszik a vásár végén. Ki kisebbet, ki nagyobbat. Módis Ferenc gazda ember itta azonban a legnagyobbat. Tegnap szűrt vásárolni járt Debrecenben. A cifra szűr annyira megtetszett neki, hogy az áldomást is nagyra szabta. — Anyira berugott valamelyik kurtakocs-mában, hogy megálni nem tudott. A tehetetlen embert néhány rendőr segítségével a rendőrségre szállították, hol bizony nagyot nézett reggel, persze nem tudta, hogy került oda?

* **A szesz hatása.** Hogy az az átkozott szesz, menyit minden félre készíti az embert, olvasható az alábbiakban. — Egy egyéniségről van szó, ki sziatán többet ivott a kelleténél. A Csapó utcán haladva, kitört rajta a szesz hatása, s mit tesz? Egy nyitott kapun berohan, orditozásával felverve a házi népet, beront a szobákba s a halálra rémült lakók sikoltozásai között az ablakokat kezdi betördelni. A rémült sikoltozók kiáltásaira rendőr szaladt elő, kinek aztán illő helyen sikerült megmagyaráznia az illetőnek, hogy mennyire szabad menni a részegnek, bárha annak néha többet is elnéznek.

* **Nemes Nagy Kovács Ferenc György.** Szép hangzásu, jó magyar név, kár volt bemocskolni. Egy régi jó családból származó ifju ember e név viselője, kit a rossz pajtások, a rossz életmód bűnbodort. Mindeunapi eset. A derék apa, könnyelmű fia, hogy pénzhez jusson — váltót hamisít. E bűnt követte el tegnap az említett ifju ember. Minden féle költőt s hamis aláírásokkal 500 koronáról váltót állított ki s így akart a Debreceni Első Takarékpénztár utján pénzhez jutni. Itt azonnal észrevették a hamisítást s értesítették a rendőrséget. Az elzúllott fiatal ember nem is tagadja bűnét, csupán azzal menti magát, hogy megrongált egészségének helyreállítása végett akart ezután pénzhez jutni. Ott van most a rendőrségen, a jobb napokat is látott fiatal ember.

* **Zsebtolvaj.** Egy ügyes zsebtolvaj került tegnap hurokra. Gáspár Péter, zsebtolvajlásért már többször büntetett egyén. A vasuti indóháznál tolongott ő is az utasok között, ahol ki tudja hány embert fosztott meg már pénzéből. Amikor Bara Gáborné nevű asszonynál rajta vesztett mesteriségén. A bűnatos mesteriségű zsebtolvaj azonnal átadták egy rendőrnek, ki a kapitányságra kísérte. Itt nagyobb mennyiségű pénzt találtak nála. A kérdésre honnan vette, minden habozás nélkül bevallotta, hogy Nádudvaron jutott hozzá szintén a — más zsebéből. A rovott multu, már többször büntetett zsebtolvajt letartóztatták. Így talán majd csak rájön az enyém-tied nehéz elméletére.

* **Rövid hírek.** Zanardelli szobra. Rómából írják, hogy Zanardellinek Brasciában felállítandó szobrára eddig 20.000 lira gyűlt össze. A brecciai és botziónai márványbányák tulajdonosa ingyen ad márványt a szoborhoz. — **Uj aranymezők.** Az új kolumbiai hegyek között közel Teflin-Lake-hoz új aranymezőket fedeztek fel. A gazdag aranytelepekre a véletlen vezette rá egy kiránduló társaság tagjait. — **Amerikai párbaj.** Egy fiatal joghallgató Bakos Dezső tegnap szüleinek budapesti lakásán fölboltta magát. Hozzá tartozói azt hiszik, hogy amerikai párbaj áldozata lett a fiatal ember. — **Elhunyt 48-as honvéd őrnagy.** Turzsom

János nyugalmazott honvédelezes katonaként a szabadságharcot mint órnagy végig küzdötte elhunyt Sepsiszentgyörgyön. *Hír-név szerzés.* Megirtuk, hogy a multkoriban Fiurében letartóztatták Gottfried Béla betörőt ki becsmerete, hogy ő ütötte le Boda pénzes levélhordót. A szemcsítésnél Boda nem ösmerte fel a megtámadóját. Gottfried erre kijelentette, hogy az egész megtámadást azért vette magára, hogy a nevét híressé tegye.

LE TZYER JÓZSEF fényképészeti stészeti és fényképnagyi tási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.

x Használja a híres **Hajdusági hajszedő**rf. Egy doboz 50 fill. Kapható. Debrecenben Tóth Béla gyógyszerárában.

x **Netessék kölcsönt felvenni** addig, míg tájékozást nem szerez a 26 pénzintézetel összeköttetésben lévő bankirodában, mert 1. százalék kamat, többlettel már 6 hét alatt, megtakaríthatja felveendő kölcsönének negyed részét, 12 év alatt felét és 25 év alatt az egész kölcsönt. Törlesztéses kölcsönök, kisebb bérházakra és kaszáló földekre is adnak, még az ezen célra szánt alap ki nem merül. — Egyelőre csakis, a telekkönyvi szám szükségeltetik. Bővebb magyarázatokat bárkinek, — válaszbélyegű levelekre is, azonnal és szívesen ad, Rác Béla bankirodája, Debrecen Csapó utca

Ma este az **Arany Bika kávéházban Rác Károly zenekara játszik.**

A fiam föllázadt.

(Elkesergi egy apa.)

A harmadéves katonák lázadásáról nap-nap után hasábokat irnak az újságok. Elmondják apró részletességgel, hogy miként vonult ki az őrség a bileki erődéből, miként hajigálták el fegyvereiket a három éves katonák, hogyan vonultak be egy koresmába, hogyan verték be annak ablakait, mikor lecsendesítésükre megérkezett egy-egy századbeli tiszt, a kit aztán végül még ki is hajítottak az utcára.

Van nekem egy kis fiam, aki most töltötte be a harmadik életét. Él, hal a katonákért. A hordár, a finánc, a levélhordó, szóval minden ember, aki simléderes sapkát hord, katona neki. Huszárcsákóval alszik el, és huszárlóval ébred fel. A militarizmus szelleme soha még élő lényben úgy testet nem öltött, mint az én kis fiamban. Nála az ember a katonánál kezdődik, s a katonánál végződik.

Hogy ilyen körülmények között ő maga is katonának tartja magát, az csak természetes.

Tegnap az anyósomnak elolvastam hangosan a bileki zavargás részleteit. A kis fiam feszült tigyelemmel hallgatta, és meglátszott rajta, hogy egész valóját betöltötte a három éves katonák lázadása

Este aztán szépen elaludt a huszárcsákóval, s reggel fölébredt megint a képzeletbeli huszárpapával.

Ma délben, hogy haza jövök, óriási felfordulást találok a lakásban. A székek tótágast álltak a földön, asztalokról ágyakról nyomtalanul eltűnt minden terítő, virágvázák, csészék, edények darabokra zúzva heverték a padozaton, az ablakokról hiányoztak a függönyök, a falakról a képek, s a függő lámpákon pozdorjává volt törve a legutolsó Auer harisnya is.

Elképpenedve állottam meg az ajtóban.

— Mi történt itt?

Választ nem kaptam, de válasz helyett megjelent a szoba közepén a fiam, kezében az én ólmos végű botommal s diadalmas arccal elkiáltotta magát:

— Apa, föllázdattam!

Még nem tértem magamhoz, hogy jól elnéspálgoljam, mikor folytatta:

— Három éves is vagyok, katona is vagyok, hát föl kellett lázadnom.

A sétatáncomat a boldogabb végére fordítottam s a torlaszokon keresztül elképzelhető indulatok között, a gyerek közelébe igyekeztem jutni. Amint ezt a szándékomat a harmadéves lázadó észrevette, hirtelen odafordul az ablak felé, s híven bileki mintára egyszerre bevett három ablaküveget ólmos végű botommal.

Azóta lakáscm egyik sarkát trebinyei garnizon arrestté alakítottam át a fiam részére.

Az elpusztított butorokról szóló számlát pedig felküldtem Budapestre Bartha Miklósnak.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Jan. 7. csütörtökön: *Náni*, népszínmű B.
Jan. 8. péntek: *A bajusz*, énekes vígjáték. C.
Jan. 9. szombat: *Flirt a nagysám*, színmű. A.
Jan. 10. vasárnap: délután *A betyár kendője* népszínmű; este *Aranyvirág* daljáték. Előszór.

— *Náni*. A mára hirdetett *Flirt nagysám* előadása megint elmarad. — Helyette *Náni* kerül színre, Follinus Aurél józsu népszínműve, mely a Voga-váci sváb Krutezer család mulatságos alakjait mutatja be. *Náni* egyik legpompásabb szerepe *R. Réthy* Laurának, a ki Komjáthy igazgatása alatt, mikor Debrecenbe vendégszerepelt, három izben is zsufolt ház előtt rendkívüli tetszést aratott Nánijával.

— (Színházi (vintézkedések.) Most, hogy a csikágói színházi szerencsétlenség világszerte megdöbbentette a közönséget, szinte érthető, hogy a színházak vezetősége mindenütt kettőzötten igyekszik a színházak tűzbiztonságára gondot fordítani. Így nálunk Oláh Károly színházi felügyelő hatáskörében elrendelte, hogy a fölfelé nyíló ajtókat

kifelé nyílókká alakítsák át, hogy a nem üveges ajtókat üveges ajtókkal pótolják stb. stb. Továbbá javasolja a színházfelügyelő még, hogy a színpad faszerkezetét vas szerkezettel pótolják. A tanács a színházi felügyelő előterjesztését magáévá tette s megbizta a városi mérnöki hivatalt, hogy e részben a terveket és költségvetést mielőbb készítse el és nyujtsa be.

MULATSÁG.

A jurista bál 100-as bizottsága. A jurista bál százas bizottsága az e hónap 9-én a Bika szálló disztermében megtartandó jurista-bál érdekében szolgáló végső teendők megbeszélése végett *Vessey Imre* v. főjegyző elnöklete alatt holnap este 6 órakor a Bika szálló földszinti kis éttermében ülést tart. Kéri az elnökség a bizottság tagjait, hogy azon teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

A függetlenségi párt bálja. A helybeli függetlenségi párt évenként szokásos bálját ma este 8 órakor tartja meg a Bika szálló disztermében. Tekintve a bál rendezőségének a bál érdekében kifejtett tevékenységét s a bál látogatottságának régi hagyományát, azt hisszük, hogy nem csalódunk, ha a bált eleve is igen sikerültnek mondjuk.

TÁVIRATOK.

Eremitis képviselő meggyilkolása.

Nagy-Kikinda, jan. 6. A rendőr alkapitány ma hallgatta ki Eremitis Pál képviselő gyilkosait, akik bevallották a gyilkosságot. A képviselő holttestét ma felboncolták. Akoponyája teljesen össze volt zúzva. A gyilkosokat holnap átkísérik az ügyészséghez.

Kirabolt s meggyilkolt postakocsis.

Vác, jan. 6. A város közelében a Rétság felé vezető országúton a Katalin pusztánál ismeretlen rablógyilkosok megtámadták a postakocsit. A postakocsist meggyilkolták és a postakocsiban volt több ezer korona készpénzt elrabolták.

Az orosz—japán bonyodalom.

London, jan. 6. A Times jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Az oroszok ismét járőröket küldenek a Liau folyam mentén. Tegnapelőtt orosz tiszt érkezett 18 főnyi legénységgel Sin-Mintunba és a vasuti hivatalnokoknál érdeklődött a nagy falon túl levő kínai csapatok és angol alkalmazottak számára vonatkozólag. Az oroszok az éjjelt kínai vendéglőben töltötték és visszatértek Mukdembe. Ez az eset tulzott híresztelésekre adott okot.

Port-Arthur, jan. 6. Az orosz távirati ügynökség jelentése. A mofói munkázavargásokra vonatkozólag az a híresztelés terjedt el, hogy a japánok Koreában zavargást támasztottak, hogy legyen kifogásuk csapataiknak Csemulpóba való küldésére. Angol cirkáló hajó érkezett Csemulpóba állítólag abból a célból, hogy csapatokat szállítson Szjönba.

A North China Daily News jelentése szerint. Kínába eredményes és er-

lyes orosz ellenes propagandát üznek, mely valószínűleg Japánból ered.

London, jan. 6. A Standard jelenti Tokióból: Félhivatalos lapok az Oroszországgal való törést kész valóságnak tekintik.

Vladivosztokban erősen folynak a hadikészülődések.

A Daily Telegraph jelenti Tokióból Hábóru esetére a kormány és a vezérkar székhelyét a legkedvezőbb ponton fekvő Hirosimába helyezi át. Így volt ez az utolsó háború alkalmával is. — Sok szó esett báró Rosen orosz követnek az utolsó két ünnepnapon való távolléte miatt.

Washington, jan. 6. A tegnap tartott minisztertanács kizárólag a távol keleti helyzettel foglalkozott. A Vicksburg amerikai hadihajó kapitánya Csemulpó-ból azt táviratozta, hogy az amerikai követtel való megbeszélés folyamán mindkettőnknek az volt a nézete, hogy a helyzet Csemulpóban igen komoly. A koreai katonák lázadásától lehet tartani. Negyven tengerészkatona küldetett oda. A tengerész-gyalogság többi része ké-szenlétben áll.

Oroszországi utam

Egy nemzetközi gyűlés élményei.

Irta: Serli Sándor dr.

(Folytatás.)

IV.

Finnország az ezer tő országa.

Kissé hullámos felületét végtelenül buzdító zöld fenyő és fehér nyírfa erdők borítják. A fák között, mintha egy óriási kéz szórta volna széjjel, — ház nagyságu granit sziklák heverésznek, s lépten nyomon ezüst színű tavaeskák csillognak. A finn erdőség jellegét e vízenyős ligetének, buja zöldelés és dus tenyészet adja meg; az orosz erdő ellenben kietlen komorsággal borítja a száraz homokos talajt.

A két nép lelke honol — úgy látszik — a tájakon is. Az idő járás általában hűs és nedves.

Az aratás, — szeptember közepén, épen ott jártunk volt.

A dús erdei legelőkön kövér és tarka marha csordák legelésznek.

Általában az egész ország a jólét, nyugalom és közmegelegedés képét nyújtja még ma is; pedig már a fosztogató orosz kéz súlya ránehezedett.

Szerencséje Finnországnak, hogy a a majdnem olyan nagy területen, mint hazánk, — nem egészen 3 millió finn oly szétszórtan él fel egész a jeges éjszakig a vizes erdőségek és sziklás szigeteg között, hogy a foglaló barbár hatalom ereje nem érvényesülhet ellene kellőképen.

A multban különösen védte Finnországot ősi alkotmánya is.

Finnország, mint nagy fejedelemség, Oroszországnak mondhatni szövetséges társa s nem tartománya volt.

Az orosz cárt külön finn nagy fejedelemmé koronázták s mint ilyen gyakorolta a végrehajtó hatalmat a Helzingforsban székelő s egy orosz kormányzó által elnöklő szenátus és a Szent-Péterváron tartózkodó finn államtitkár utján.

A törvényhozó hatalmat a finn országgyűlés gyakorolta; mely a nemesek, papok, polgárok és parasztok rendjéből áll.

(Folyt. köv.)

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár.

villamos erőre berendezve.

STOWASSER

J. császár és királyi udvari hangszergyáros hadseregszállító a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes réz- fa- fuvó és vonóshang szereket || Hegedűk gordonkák bőgők fuvalák klarinetok trombiták és cimbalmok

Tárogató ára 30 forinttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legújabb találmányu hantfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

hushal készült és ennek tápanyagát tartalmazó lútsó, kényszerűen előállított Albumin-készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegségek, beteggyógyításnak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, szőlőknek, nemkibővítés

vas-Somatose

szájában a sápkórosoknak lenn ajánlva az orvosok által. Vas Somatose nem egyéb 2% vas- és szelén-tartalmú vasat, a melynek alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmaz Somatose. Somatose rendkívül gazdag az ótvágyak. Raktáron van az összes gyógyszer-tárakban és gyógyszertárakban.

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül

**Gabona-rosták,
Konkolyozók (triőrök);
Széna- és szalmasajtók.**

RÉPA- és BURGONYAVÁGÓK.
TAKARMÁNY-FÜLLESZTŐK.

A legjobb VETŐGÉPEK
„AGRICOLA“ (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára váltókerék nélkül dombon avagy sikon alkalmazható, a legújabb rendszer szerint és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

Mayfart Ph. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak
Bécs, II. Taborstrabe 71.

— Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. —
— Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek. —

A Richter-féle
Lialment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik kórházaknál, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és Társa, csúznál és kórh. udvari szállítók. Budapesti.

Benogánés
SOMOSSY
Kunz József és Társa utócai
Debrecen, Kistemplombazár.
Ujonnán átalakított divatruház.
Külön szőnyeg-osztály.
Agy- és asztalterítők, Batorszövetek. Kocsi takarók, Függönyök, Linoleum
Lópokrócok.
Óriási raktár.

Neustein Fulöp
Hashajtó lebdacsa!
Melyek évek óta a legjobb eredményel használtatván és a legkiválóbb orvosok által mint gyengéden hashajtó, feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák. Teljesen ártalmatlanok, Cukrozott alakjuk végett a gyermekek is szívesen veszik.
Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz csak 2 korona és 2.45 korona összeg előzetes, beküldése esetén egy tekercs bérmentesen küldetik.
Kérjük NEUSTEIN FULÖP hashajtó lebdacsait!
Valódi csak ha minden doboz hátsó oldala a törvényileg bejegyzett „Mól Leopold” védjeggyel, vörös-fehér nyomtatással van ellátva. Védjegyzett dobozaink, utalványain és csomagolásainknak a „Philippe Neustein Apotheker” aláírást kell tartalmazniuk.
Raktárak Debrecenben: Balázs Ö. Füleky P. Mihailovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B.
NEUSTEIN FULÖP gyógyszerháza
a „Szt-Lipóthoz” Wien, I. Bez., Plankengasse 6.

A legjobb arc-
széplítő szer a **SERAIL-ARCZKENŐCS,**

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kifűző toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o
Serail-crème. nappali használatra. } Szerail-puder. Kiváló finom arczpora
háromszinben, fehér, rózsás és crème
1 dobozra 1 korona.
Szerail-szájviz. A legjobb száji.
Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihailovics Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jéna** urak droguerájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerárban
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerárban.

17596

1903.

Arlejtési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város által a róm. kath. egyházközség részére előállítandó Szent Anna utcai elemi leányiskola és Varga-utcai elemi fiúiskola kibővítéséhez, illetve tervszerű átalakításához szükséges építési munkák biztosítására zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak előirányozva:

Épület megnevezése	Bontás munkák		Föld, kőmives és elhelyező munkák		Ács munkák		Bádogos munkák		Asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák		Összesen		
	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	Korona f.	
Szent Anna-utcai elemi leányiskola	—	—	6206	99	2134	36	376	50	1037	—	—	9754	85
Varga-utcai elemi fiúiskola.	143	87	12858	22	3914	54	822	70	2395	60	20	20134	93
Együttesen: 29889												78	

azaz huszonkilencezerhatszáznyolcvankilenc korona 78 fillér.

Ajánlatok tehetők egyes munkanemekre, munkacsoportokra vagy épületekint az összes munkákra.

A versenytárgyaláson résztvehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkaelőirányzati összegének megfelelő 5 % bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a város házipénztáránál 1904. évi január hó 15. napjától d. u. 5 óráig letenni és az arról szóló letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Az ajánlatába hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan kiírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a tervek, költségvetéseket vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magának nézve kötelezőnek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok 1904. évi január hó 16. napjának d. e. 10 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

A beérkező ajánlatok ugyanaz nap d. e. 11 órakor a városház nagyteremében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, kellően fel nem szerelt távirati vagy utóajánlatok avagy kétséget támasztó kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására más úton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontásától számítandó 30 napig kötelezettségben marad.

A tervek költségirányzat, vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak. Debrecen, 1903. december hó 21-én.

A városi tanács.